

Codi: 111386

Assignatura: Estètica: Cinc Models Filosòfics de la Teoria Literària

Tipus: optativa

Crèdits: 6

Cicle: segon

Semestre: primer

Grup: B1

Professor: Enrique Lynch Frigueiro

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: castellà

Objectius

Aproximació als fonaments filosòfics dels principals paradigmes contemporanis de la teoria literària.

Temari

1. La noció de paradigma en literatura. Origen del concepte de literatura i del concepte de crítica literària. Poètica, retòrica i crítica.
 2. Mijail Bajtin, del neokantisme a l'antropologia cultural: primeres influències. Subjecte i enunciat. La facultat de resposta. El principi dialògic. Heteroglòssia, transgradiència i extralocalitat. La nova sociologia de la literatura. Marxisme i literatura. La teoria de la novel·la. Cronotopos: la idea de l'espai-temps literari. L'exemple de Rabelais.
 3. Roland Barthes, de l'existencialisme a la semàntica estructural. Crítica i sociologia literàries. Intratextualitat, textualitat, paratextualitat. El procés de la creació del sentit. Escriptura i lectura: escrivible i llegible. Els dos models del qui escriu. Els cinc codis de la narració. Valoració crítica del projecte estructuralista.
 4. Hans-Robert Jauss, de la història de la literatura a l'estètica de la recepció. El problema de la periodització en la història literària. La teoria de la lectura. La tríade: *Aisthesis-Mimesis-Catharsis*. Hermenèutica, poètica i retòrica. El concepte d'horitzó.
 5. Paul de Man, crítica i desconstrucció. Què és desconstruir un text. La crítica de la ideologia estètica i l'ètica de la lectura. Crítica del romanticisme. La teoria escèptica de la lectura: la ceguesa i la lucidesa. El model gorgià. La noció de l'error necessari.
-

Bibliografia bàsica

- BARTHES, Roland. *El placer del texto y lección inaugural*. Trad. de Nicolás Rosa i Oscar Terán. Mèxic: Siglo XXI, 1982.
- BARTHES, Roland. *Ensayos críticos*. Trad. de Carlos Pujol, epíleg de Susan Sontag. Barcelona: Seix-Barral, 1983.
- BAJTIN, Mijail. *La Poétique de Dostoievski*. Trad. d'Isabelle Kolitcheff, presentació de Julia Kristeva. París: Editions du Seuil, 1970.
- BAJTIN, Mijail. *Teoría y estética de la novela: Trabajos de investigación*. Trad. d'Helena Kriúkova i Vicente Cazcarra. Madrid: Taurus, 1989.
- DERRIDA, Jacques. ¿Qué es la deconstrucción? Carta a un profesor japonés. [Fotocopiada].
- DERRIDA, Jacques. «Firma, acontecimiento, contexto». A: *Márgenes de la filosofía*. Trad. de C. González Marín. Madrid: Cátedra, 1998, pàg. 347-372.
- JAUSS, Hans-Robert. *Experiencia estética y hermenéutica literaria: Ensayos en el campo de la experiencia estética*. Trad. de Jaime Siles i Ela M. Fernández-Palacios. Madrid: Taurus, 1986.
- JAUSS, Hans-Robert. *Pequeña apología de la experiencia estética*. Trad. i ed. de Daniel Innerarity. Barcelona: Paidós, 2002.
- MAN, Paul de. «Semilogía y retórica». A: *Alegorías de la lectura: El lenguaje figurado en Rousseau, Rilke, Nietzsche y Proust*. Trad. d'Enrique Lynch. Barcelona: Lumen, 1990, 1.
-

Sistema d'avaluació

Dos treballs escrits.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Es necessiten les condicions per poder llegir en anglès i/o francès.